

การพัฒนาแบบวินิจฉัยและชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Development of Diagnostic Test and Activity Packages to Enhance Thai Language Reading and Writing Abilities for Grade 3 Students

กมลพัทธ์ ใจเอือกเย็น^{1*}

Kamonpat Jaiyeakyen^{1*}

(Received: April 20, 2021 ; Revised: February 17, 2022; Accepted: February 22, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพแบบของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 357 คน ด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) โดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจข้อบกพร่องด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) แบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 3) ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ชุด 4) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

¹ Assistant Professor, Thai Language Program, Faculty of Humanities & Social Sciences, Phranakorn Rajabhat University

“กองทุนอุดหนุนจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประจำปีงบประมาณ 2562”

“The research was subsidized by the Research Fund of Phranakhon Rajabhat University for Fiscal Year 2019”

*Corresponding Author E-mail: kamonpat.pohtong@gmail.com

ผลการวิจัย พบว่า

1. แบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 10 ชุด มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตั้งแต่ 0.8-1.00 ค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.20-0.80 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าความเชื่อมั่น มีค่า 0.80-0.85
2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.50/81.33 เป็นไปตามเกณฑ์
3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย แบบวินิจฉัย ชุดกิจกรรม

Abstract

The objectives of this study were 1) to develop and find the quality of a diagnostic test of Thai language reading and writing abilities for grade 3 students, 2) to find the efficiency of activity packages in improving Thai language reading and writing abilities of grade 3 students to meet the 80/80 criterion, and 3) to compare the pre-learning and post-learning achievements of grade 3 students after learning with the activity packages designed to improve Thai language reading and writing abilities.

The sample for this study comprised 357 grade 3 students who attended primary schools in the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 in the academic year 2020, chosen through multistage random sampling; the Krejcie and Morgan method was used to determine the sample size. The instruments used in this research consisted of 1) a survey on reading and writing deficiencies of grade 3 students, 2) a diagnostic test of Thai language reading and writing abilities for grade 3 students, 3) 10 activity packages to enhance Thai language reading and writing abilities for grade 3 students, and 4) a pre-learning test and a post-learning test of Thai language reading and writing abilities for grade 3 students.

The results were as follows:

1. The diagnostic test of Thai language reading and writing abilities for grade 3 students had the content validity from 0.8 to 1.00, the difficulty from 0.20 to 0.80, the discrimination from 0.20 to 0.80 and the reliability from 0.80 to 0.85.

2. The efficiency of the activity packages in improving Thai language reading and writing abilities of grade 3 students was 82.50/81.33, which met the criterion.

3. The comparison of the pre-learning and post-learning achievements of grade 3 students after learning with the activity packages designed to improve Thai language reading and writing abilities revealed that the post-learning achievements were higher than the pre-learning achievements, with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Thai language reading and writing abilities, diagnostic test, activity packages

บทนำ

ปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ของของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นนั้นถือได้ว่าเป็นปัญหาที่สะท้อนให้เห็นถึงวิกฤตคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันยังมีนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้อยู่อีกจำนวนมาก การอ่านออกเขียนได้ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ในทุก ๆ วิชา ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าความสามารถด้านอ่านและเขียนนั้นเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) โดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่วัยเริ่มต้น และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษา (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2018) จากปัญหาการอ่านและเขียนภาษาไทย หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการและผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนได้พยายามส่งเสริมและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา แต่ยังคงพบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ยังมีปัญหาเรื่องของการอ่านและเขียนภาษาไทย ดังที่ ผลการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่ดำเนินการสำรวจการอ่าน ออกเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ ประจำปีการศึกษา 2557 พบว่า นักเรียนจำนวนประมาณ 6 แสนคนมีนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาอ่านไม่ออกและเขียน ไม่ได้เลย จำนวน 35,000คน คิดเป็นร้อยละ 5 และอีกประมาณ 2 แสนคน หรือ 1ใน 3ของนักเรียนมีปัญหาอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง (Tongaht, 2014) Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education (2015) เปิดเผยว่า จากการสำรวจข้อมูลการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา เมื่อเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังคงมีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ 11% ขณะที่เด็ก ป.2 ปัญหาลดลงเหลือประมาณ 8% และเด็ก ป.3 มีอยู่ประมาณ 5% ด้าน Department

of Education (2018) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนสังกัดกทม.ในปี 2561 จำนวน 173,837 คน มีเด็กนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน จำนวน 23,015 คน คิดเป็นร้อยละ 13.24

ด้านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ได้ดำเนินโครงการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ ปีการศึกษา 2562 จัดทำขึ้นเพื่อให้โรงเรียนที่มีผู้เกี่ยวข้องได้ใช้แนวทางการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนในสังกัด โดยมีจุดมุ่งหมายที่ขจัดปัญหานักเรียนที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้โดยเฉพาะนักเรียนชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 3 จะต้องอ่านออกและเขียนได้ 100% ในเดือนกุมภาพันธ์พุทธศักราช 2562 จากการสำรวจผลการเรียนของนักเรียนพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำซึ่งน่าจะมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน ดังนั้นจึงทำการสำรวจและคัดกรองนักเรียนที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ร้อยละ 27 (Nonthaburi Primary Education Service Area Office 2, 2019)

สาเหตุสำคัญของการอ่านและการเขียน ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่สำคัญว่ามาจากหลายสาเหตุ ดังที่ Pathumsuth (2012) กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มีสาเหตุมาจาก 1) ครูสอนผิดวิธีการสอนภาษาไทยคือ ไม่ได้สอนด้วยแบบ "แจกลูก-สะกดคำ-ผันเสียง" ดังที่ครูบาอาจารย์แห่งโบราณวิถีสั่งสอนกันมา 2) ครูจัดการเรียนการสอนไม่ครบกระบวนการทักษะอีกทั้งไม่ได้เขียนคำนำฝึกบนกระดานดำ ทำให้เด็ก ๆ ไม่มีจุดนำสายตา ขาดความจดจ่อจริงจัง ขาดทักษะ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดวางตัวครูอนุบาลและครู ป.1 ไม่เหมาะสม บุคคล รวมทั้งมอบหมายแนวทางการจัดการเรียนการสอนไม่ถูกต้อง 4) ผู้บริหาร นักวิชาการ และนักการศึกษา ผู้กำหนดแผนงานและนโยบายระดับต่างๆ ไม่เข้าใจเหตุแห่งปัญหา มักจัดกิจกรรมโครงการอื่นๆ ซ้ำซ้อน จนกระทั่งครูไม่มีเวลาสอนเด็กอย่างจริงจัง อีกทั้งยังไม่สามารถกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องแท้จริงได้ ด้าน Sakonrak (2017) กล่าวว่า ปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนประถมศึกษาที่พบมากที่สุด คือ 1. การเขียนไม่คล่อง เช่น การเขียนสะกดคำ การประสมคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา การเขียนข้อความหรือประโยคยาว ๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ 2. การอ่านไม่คล่อง เช่น การประสมคำ การผันวรรณยุกต์ การอ่านเรื่องข้อความหรือประโยค ซึ่งสาเหตุหลักของปัญหา คือ (1) กระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อย จนโรงเรียนและครูมีภาระงานนอกเหนือจากงานสอนมาก จนขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติการสอน เพื่อตอบสนองนโยบายต่าง ๆ (2) งบประมาณที่จัดสรรมาไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียน (3) การขาดแคลนครูที่มีสมรรถนะการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา (4) นักเรียนขาดความตั้งใจและมีความบกพร่องในการเรียนรู้ (5) ครอบครัวไม่พร้อมและไม่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาไทยของบุตรหลานครูใช้หนังสือเรียน ภาษาพาทีของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากเนื้อหาถูกต้อง รูปและเรื่องน่าสนใจ โดยใช้การสอนอ่านและเขียนแบบแจกลูกสะกดคเป็นหลักผสมผสานกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ

จากข้อมูลความสำคัญสภาพปัญหาและสาเหตุที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ดังนั้นการวิจัยข้อบกพร่องด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียน

มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะทำให้ครูทราบจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา อันจะนำไปสู่การออกแบบแนวทางและวิธีการแก้ไข ให้ความช่วยเหลือนักเรียน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างตรงประเด็น ดังที่ Srisa-ard (2010) ได้สรุปลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัย ไว้ดังนี้ 1) จะมุ่งวัดเป็นเรื่อง ๆ หรือด้าน ๆ ไป ถ้าต้องอาศัยทักษะย่อย ๆ หลายทักษะก็อาจแบ่งเป็นแบบทดสอบย่อย ๆ วัดตามทักษะย่อย ๆ นั้น 2) มีคะแนนของแต่ละด้านแต่ละตอนเพราะมุ่งค้นหาจุดบกพร่องในแต่ละด้าน ดังนั้นคะแนนรวมของแต่ละคนจะไม่เป็นประโยชน์สำหรับกรณีนี้ 3) มีจำนวนข้อสอบหลาย ๆ ข้อที่วัดมโนภาพหรือทักษะเดียวกัน ซึ่งจะทำให้เพิ่มโอกาสการทำผิดพลาดให้มากขึ้น จะช่วยวัดนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างเพียงพอ 4) มักเป็นแบบทดสอบที่ให้เวลาเต็มที่ในการทำข้อสอบโดยจะเริ่มจากข้อที่ง่ายแล้วค่อยเพิ่มความยากขึ้น 5) การสร้างแบบทดสอบชนิดนี้จะสร้างจากรากฐานการวิเคราะห์ทักษะเฉพาะที่ส่งผลให้เรียนได้สำเร็จและจากการศึกษาข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียน 6) ความเป็นมาตรฐานของแบบทดสอบวินิจฉัยอยู่ที่ว่าเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการสอบภายใต้สถานการณ์เดียวกัน และการให้คะแนนมีความเป็นปรนัย

ดังนั้นครูจึงต้องมีเครื่องมือที่สามารถวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียนที่เป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งการที่จะได้รับข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง ครูจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ดี มีมาตรฐาน และมีเกณฑ์ที่เชื่อถือได้วิธีที่สามารถได้ข้อบกพร่องรวดเร็วและสะดวก คือการใช้แบบทดสอบวินิจฉัย (Diagnostic test) เพราะแบบทดสอบวินิจฉัยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของนักเรียนในการเรียนเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานและลำดับขั้นในการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด (Bloom, 1971)

การประเมินแบบวินิจฉัยจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการค้นหาสาเหตุและการแก้ไขปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียน เพราะการวินิจฉัยทำให้สามารถตอบปัญหาที่สำคัญได้ 5 ประการ คือ 1) นักเรียนคนใดมีความบกพร่องในการอ่านและเขียน 2) ความบกพร่องในการอ่านและเขียนของนักเรียนคนนั้นอยู่ที่ทักษะพื้นฐานใดของการอ่านและเขียน 3) สาเหตุที่บกพร่องในการอ่านและเขียนตรงทักษะพื้นฐานนั้นมีอะไรบ้าง 4) จะทำการสอนซ่อมเสริมในสิ่งใดบ้าง และ 5) ป้องกันการบกพร่องในการอ่านและเขียนของนักเรียนได้อย่างไร (Adams&Torgerson, 1964)

นอกจากนั้นการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถการอ่านและเขียนภาษาไทย นั้นเป็นสื่อประสมที่ประกอบด้วยสื่อมากกว่าสองชนิดขึ้นไป สำหรับให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ต้องการ โดยจัดเป็นชุดประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ใบกิจกรรม ใบงาน วัสดุอุปกรณ์ใบความรู้ รวมทั้งแบบประเมินผลสำหรับส่งเสริมผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามความสามารถและความสนใจ ผู้เรียนสามารถนำชุดกิจกรรมไปศึกษาได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ฝึกการตัดสินใจ การทำงานกลุ่ม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้แนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างความมั่นใจและช่วยลดภาระของผู้สอน Sukhothai Thammathirat Open University (2008) ได้ระบุว่าชุดกิจกรรมเป็นสื่อผสมประเภทหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาหน่วยการเรียนรู้ หรือหัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาพัฒนาแบบวินิจัยและชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อแก้ไขปัญหาความสามารถด้านการอ่านและเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีคุณภาพมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพแบบของวินิจัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
- 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
- 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 2 จำนวน 63 โรงเรียน จำนวน 5,069 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 357 คน ที่ได้มาจากประชากรโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi – stage random sampling) ตามลำดับขั้นการสุ่มโดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

ผู้วิจัยใช้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 2 ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา จำนวน 4 อำเภอ มีโรงเรียน 63 โรง รวมจำนวนนักเรียน 5,069 คน แสดงว่าประชากร 5,069 คน ควรได้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 357 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) รายละเอียดดังนี้

1.1 ทำการสำรวจโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 2 ซึ่งมีจำนวนอยู่ทั้งสิ้น 63 โรงเรียน

1.2 ทำให้สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) โดยแบ่งโรงเรียนออกตามพื้นที่เขตอำเภอได้จำนวนทั้งสิ้น 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอไทรน้อย อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ และอำเภอปากเกร็ด จากนั้นใช้การจับสลากมา 2 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอปากเกร็ด และอำเภอไทรน้อย

1.3 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ (ขนาดใหญ่, กลาง, และเล็ก) ซึ่ง 2 อำเภอที่ได้มานี้ มีโรงเรียนจำนวน 38 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 8 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 30 โรงเรียน

1.4 ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 357 คน ดังนั้นผู้วิจัยทำการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดของโรงเรียนดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
กลาง	767	282
เล็ก	2907	75
รวม	3,674	357

จากนั้นผู้วิจัยทำการเลือกหน่วยตัวอย่าง (นักเรียน) โดยแบ่งตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำรวจข้อบกพร่องและสัมภาระ เป็นนักเรียนที่อ่านและเขียนคำพื้นฐาน ไม่ถูกต้องจากนักเรียนกลุ่มอ่อนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 2 จำนวน 177 คน โดยมาจากโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย โรงเรียนวัดคลองขวาง โรงเรียนคลองเกลือ และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนวัดราชบุรณนิคม โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง โรงเรียนวัดลากค้อน โรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา และโรงเรียนวัดศาลากุล

1.4.2 ขั้นการตรวจสอบคุณภาพของแบบวินิจฉัยฯ จำนวน 10 ชุด และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน เมื่อทดลองใช้ครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก จำนวน 60 คน โดยเลือกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดไทรใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดตาล โรงเรียนติมากออุปถัมภ์ โรงเรียนวัดยอดพระพิมล

1.4.3 ขั้นการตรวจสอบคุณภาพของแบบวินิจฉัยฯ จำนวน 10 ฉบับและแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน เมื่อทดลองใช้ครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น จำนวน 60 คน โดยเลือกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดบางพูดในโรงเรียนวัดเชิงเลน และโรงเรียนวัดอินทาราม

1.4.4 ขั้นการตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน โดยเลือกจาก 2 โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 95 และโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดศาลากุล

1.4.5 ขั้นการทดลองชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ได้แก่ โรงเรียนวัดสพานสูง

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสำรวจข้อบกพร่องด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อคัดเลือกคำพื้นฐานที่มีปัญหาและเป็นแนวทางในการค้นหาสาเหตุของปัญหาจากการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับการนำไปสร้างแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 แบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ชุด ลักษณะของแบบวินิจฉัย แบ่งออกเป็น 4 ตอนๆ ละ 10 ข้อ โดยตอนที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการอ่านออกเสียง ตอนที่ 2 เป็นทักษะปฏิบัติการอ่านรายบุคคล เพื่อวัดทักษะการอ่านออกเสียง ตอนที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการเขียนสะกดคำ ตอนที่ 4 เป็นทักษะปฏิบัติการเขียนรายบุคคลเพื่อวัดทักษะการเขียน

2.3 ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 คู่มือครู ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับครู แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และส่วนที่ 2 ชุดกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน บัตรคำ ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน

2.4 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยทั้งสองฉบับเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกัน แบบสอบทั้งสองฉบับเป็นแบบสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ฉบับละ 100 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำแบบสำรวจข้อบกพร่องและสัมภาษณ์นักเรียนที่อ่านและเขียนคำพื้นฐานไม่ถูกต้องจากนักเรียนกลุ่มอ่อนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 2 จำนวน 177 คน โดยมาจากโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย โรงเรียนวัดคลองขวาง โรงเรียนคลองเกลือ และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนวัดราษฎร์นิยม โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง โรงเรียนวัดลากค้อน โรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา และโรงเรียนวัดศาลากุล เพื่อคัดเลือกคำพื้นฐานที่มีปัญหาและเป็นแนวทางในการค้นหาสาเหตุของปัญหาจากการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับการนำไปสร้างแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3.2 นำแบบวินิจฉัยฯ จำนวน 10 ชุด และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) ไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก จำนวน 60 คน โดยเลือกจาก 2 โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดไพรใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดตาล โรงเรียนติมากออุปถัมภ์ โรงเรียนวัดยอดพระพิมล

3.3 นำแบบวินิจฉัยฯ จำนวน 10 ชุด และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น จำนวน 60 คน โดยเลือกจาก 2 โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดบางพูดโน โรงเรียนวัดเชิงเลน และโรงเรียนวัดอินทาราม

3.4 การตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน โดยเลือกจาก 2 โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 95 และโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดศาลาลูก

3.5 การทดลองชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ได้แก่ โรงเรียนวัดสพานสูง โดยดำเนินการสอนโดยทดสอบก่อนเรียน โดยให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย จำนวน 100 ข้อ ตรวจให้คะแนนเก็บเป็นคะแนนก่อนเรียน แล้วบันทึกผลไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน เพื่อนำผลไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ชุด ชุดละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 20 ชั่วโมง เมื่อเรียนครบทั้ง 10 ชุดแล้ว ให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย ฉบับหลังเรียน จำนวน 100 ข้อ โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับก่อนเรียน บันทึกไว้เป็นคะแนนหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แต่ละฉบับ โดยใช้วิธีของโรวิเนลลีและแอมมิลตันซึ่งหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยถือการผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องที่ผ่านเกณฑ์ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป

4.2 การหาคุณภาพด้านความยากง่ายของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ค่าความยากง่ายของข้อสอบรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% มีเกณฑ์การพิจารณาความยากของข้อสอบที่ดีและใช้ได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80

4.3 การหาคุณภาพด้านอำนาจจำแนกของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อใช้วิธีของแบรนแนน และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ ใช้เทคนิค 25% มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความยากง่ายของข้อสอบที่ดีและใช้ได้ ควรมีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบที่ดีและใช้ได้ควรมีค่า ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

4.4 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์ของโลเวทท์ มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความเชื่อมั่นที่เหมาะสมมีค่า 0.80 ขึ้นไป

4.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สูตรการหา E_1/E_2 มาตรฐาน 80/80

4.6 ทหาผลความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นเครื่องมือวิจัยผู้วิจัยสร้างขึ้นและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ผลการหาคุณภาพของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ชุด ได้ข้อสรุป ดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 10 ชุด โดยใช้วิธีของโรวินลลีและแฮมบิลตัน มีดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์มีค่าตั้งแต่ 0.80-1.00 เป็นไปตามเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

1.2 ค่าความยากง่ายของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 10 ชุด โดยใช้เทคนิค 25% ได้ค่าความยากง่ายของข้อสอบรายข้อ

ตาราง 2 ค่าความยากง่ายของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุด	ค่าความยากง่ายของข้อสอบรายข้อ	ชุด	ค่าความยากง่ายของข้อสอบรายข้อ
1	0.31-0.76	6	0.38-0.69
2	0.42-0.76	7	0.26-0.74
3	0.28-0.68	8	0.25-0.67
4	0.34-0.57	9	0.38-0.72
5	0.45-0.78	10	0.24-0.68

จากตาราง 2 จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบวินิจฉัยฯ ทั้ง 10 ชุด มีค่าความยากง่ายรายข้อตั้งแต่ 0.20-0.80 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวินิจฉัย ทั้ง 10 ชุด มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกข้อ

1.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 10 ชุด โดยใช้วิธีของเบรนนัน ซึ่งเรียกว่า ดัชนีค่าอำนาจจำแนกบี (discrimination index B) ได้ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อโดยเรียงลำดับจากแบบวินิจฉัย

ตาราง 3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุด	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ	ชุด	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ
1	0.28-0.62	6	0.20-0.62
2	0.27-0.59	7	0.22-0.68
3	0.35-0.67	8	0.37-0.62
4	0.21-0.47	9	0.28-0.53
5	0.24-0.72	10	0.34-0.62

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบวินิจฉัย ทั้ง 10 ชุด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.20 - 0.72 ซึ่งถือว่ามีความคุณภาพ

1.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 10 ชุด

ตาราง 4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุด	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวินิจฉัย	ชุด	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวินิจฉัย
1	0.82	6	0.85
2	0.82	7	0.85
3	0.81	8	0.83
4	0.80	9	0.81
5	0.84	10	0.82

จากตาราง 4 แสดงว่าแบบวินิจฉัยทุกฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.80-0.85 ถือเป็นค่าความเชื่อมั่นที่เหมาะสม หลังจากหาคุณภาพของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จึงจัดทำคู่มือการใช้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับครูผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางในการใช้แบบวินิจฉัยอย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วย จุดประสงค์ของแบบวินิจฉัย โครงสร้างของแบบวินิจฉัย ลักษณะของแบบวินิจฉัย การสร้างแบบวินิจฉัย คุณภาพของแบบวินิจฉัย เวลาที่ใช้ในการทำแบบวินิจฉัย วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนน เกณฑ์การตัดสินและการวินิจฉัย และแบบทดสอบวินิจฉัย

2. แบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ชุด ลักษณะของแบบวินิจฉัย แบ่งออกเป็น 4 ตอนๆ ละ 10 ข้อ โดยตอนที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการอ่านออกเสียง ตอนที่ 2 เป็นทักษะปฏิบัติการอ่านรายบุคคล เพื่อวัดทักษะการอ่านออกเสียง ตอนที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการเขียนสะกดคำ ตอนที่ 4 เป็นทักษะปฏิบัติการเขียนรายบุคคลเพื่อวัดทักษะการเขียน ประกอบด้วย ชุดที่ 1 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีพยัญชนะตัวสะกดที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตรา ชุดที่ 2 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีคำที่ประสมด้วยสระเปลี่ยนรูป ชุดที่ 3 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีคำที่ประสมด้วยสระลดรูป ชุดที่ 4 การอ่านออกเสียงคำพื้นฐานที่มีวรรณยุกต์มีรูปไม่ตรงเสียง ฉบับที่ 5 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีอักษรนำ ชุดที่ 6 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีคำควบกล้ำแท้ ชุดที่ 7 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีคำควบกล้ำไม่แท้ ชุดที่ 8 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีตัวการ์นต์ ชุดที่ 9 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มี รร และชุดที่ 10 การอ่านออกเสียงและเขียนคำพื้นฐานที่มีประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

3. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 5 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (n=30)

รายการ	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	เกณฑ์มาตรฐาน	E_1/E_2
คะแนนระหว่างเรียน	100	82.50	80	82.50
คะแนนทดสอบหลังเรียน	100	81.33	80	81.33

จากตาราง 5 พบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 จากการหาประสิทธิภาพได้ค่าร้อยละของคะแนนระหว่างเรียนเท่ากับ 82.50 (E_1) และร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 81.33 (E_2)

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (n=30)

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	d	S.D.	t	Sig (2-tailed)
ก่อนเรียน	38.20	5.52	43.13	5.31	44.50	.00
หลังเรียน	84.33	4.58				

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 38.20 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียน คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 84.33 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการสร้างแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าพื้นฐานมาให้ แล้วให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงซึ่งจะทำให้สามารถวินิจฉัยข้อบกพร่องในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ จากการตัดสินใจทำให้ทราบผลการวินิจฉัยข้อบกพร่องของการอ่านและการเขียนของนักเรียนจากแบบวินิจฉัยทั้ง 10 ชุด จึงใช้คะแนนจากการผ่านเกณฑ์รายฉบับ เพื่อจะได้ทราบผลคะแนนโดยเทียบกับคะแนนการผ่านเกณฑ์ของแต่ละฉบับแล้ว สามารถตัดสินใจได้ว่านักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ถือว่าไม่มีความบกพร่องในการอ่านออกและเขียนคำพื้นฐาน ส่วนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ถือว่ามีความบกพร่องในการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน จึงควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือโดยตรวจสอบหาข้อบกพร่องจากแบบวินิจฉัยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทั้ง 10 ชุด เมื่อทราบผลการผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์ แล้วจึงทำการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จากนั้นนำลักษณะข้อบกพร่องมาวินิจฉัยตามรายละเอียดของการวินิจฉัยของแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของแบบวินิจฉัย ดังที่ Sucheewa (2007) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยไว้ ดังนี้ 1) เป็นแบบสอบที่ใช้สำหรับหาข้อบกพร่อง และสาเหตุของข้อบกพร่องทางการเรียนเป็นเรื่อง ๆ ไป 2) ต้องครอบคลุมเนื้อหาโดยเน้นวัตถุประสงค์ที่สำคัญตามหลักสูตร 3) แบ่งออกเป็นแบบสอบย่อย หรือแบ่งออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ 4) ข้อสอบจำนวนมากข้อ ผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาอย่างละเอียด เรียงตามลำดับขั้นของวัตถุประสงค์ 5) ข้อสอบแต่ละข้อต้องตอบสนองสภาพการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด สามารถแสดงให้เห็นกระบวนการคิดของผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะค้นคว้า วิเคราะห์อุปสรรคและความเข้าใจผิดในการเรียน 6) เป็นแบบสอบที่ไม่กำหนดเวลาและไม่จำเป็นต้องสร้างเกณฑ์ปกติ แต่ต้องกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำที่เหมาะสม เพื่อจะได้นำคะแนนจากการสอบมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ขั้นต่ำ และตัดสินใจว่านักเรียนมีข้อบกพร่องด้านใด 7) มุ่งวิเคราะห์คำตอบของนักเรียนเป็นรายข้อ หรือกลุ่มข้อสอบในแต่ละด้าน 8) ต้องวัดได้ทั้งข้อบกพร่องทางการเรียนที่ผ่านมา และวัดความก้าวหน้าทางการเรียนพร้อมกับค้นหาสาเหตุ

2. ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมฯที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นได้มีการทดลองเป็นรายบุคคล เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นมีการจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ รวมถึงมีสื่อที่หลากหลาย อีกทั้งเมื่อผู้เรียนเรียนโดยใช้

ชุดการสอนจบในแต่ละชุด แล้วจะมีการทำแบบทดสอบประจำหน่วยทันที จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ Sinthapanon (2008) กล่าวว่า ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการศึกษาความรู้ในชุดกิจกรรมด้วยตนเองเป็นการฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่าน และสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งผู้เรียนมีวินัยในตนเอง จากการที่ผู้เรียนทำตามคำสั่งในขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดในชุดการสอน การตรวจแบบฝึกหัดแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ หรือใบงานด้วยตนเองนั้นให้ผู้เรียนรู้จักฝึกตนเองให้ทำตามกติกา

3. ผลความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยหลังเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย เพิ่มความสนใจให้แก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ซัยยงค์ พรหมวงศ์ กล่าวไว้ว่า ชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียน (Sukhothai Thammathirat Open University, 2008)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การนำแบบวินิจฉัยและชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครูผู้สอนควรศึกษาการใช้คู่มือและดำเนินการตามคำแนะนำในคู่มืออย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้นำไปสู่การปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

1.2 ผู้สอนสามารถใช้แบบวินิจฉัยและชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยครูผู้สอนควรพิจารณาจากการจัดการเรียนการสอนโดยนำไปทดสอบการอ่านคำพื้นฐานจากง่ายไปยาก

1.3 ครูผู้สอนควรมีความเข้าใจพื้นฐานของนักเรียน เพราะนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานแตกต่างกัน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นเรียนและศักยภาพของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้สนใจอาจสร้างแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ โดยนำการเรียนรู้คำพื้นฐานในแต่ละระดับชั้นมาสร้างแบบวินิจฉัยเพื่อหาข้อบกพร่องของผู้เรียนเพราะจะทำให้ทราบข้อบกพร่องความสามารถการอ่านและเขียนของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขข้อบกพร่องและให้การพัฒนาผู้เรียนต่อไป โดยการจัดทำเนื้อหาควรเริ่มจากการอ่านคำพื้นฐานจากง่ายไปยากเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนได้อย่างตรงจุดและเหมาะสมกับระดับชั้น

2.2 ควรพัฒนาแบบวินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยในลักษณะที่เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยขึ้น เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนออนไลน์ เป็นต้น

Reference

Adams, G. S. and Theodose, L. T. (1964). *Measurement and Evaluation in Education on Psychology and guidance*. Rinehart and Winston.

Bloom, B. S. (1971). *Hand Book on Formation and Summative Evaluation of Student Learning*. McGraw-Hill.

Translate Thai reference

Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2015). *First Semester of 2015 Academic Year Shows that 11% of Grade 1 Students are Having “Illiteracy Discourse” Worrying that Primary Level will Learn much Slower*. <http://www.educationnews.in.th/30614.html> (in Thai)

Department of Education. (2018). *Illiteracy Discourse in Children*. [https://th.theasianparent.com/Illiteracy Discourse in Children](https://th.theasianparent.com/Illiteracy-Discourse-in-Children). (in Thai)

Nonthaburi Primary Education Service Area Office 2. (2019). *Program for Solving Illiteracy Discourse in Children, Academic Year 2019*. <http://www.nonedu2.net/nonedu2/> (In Thai)

Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2018). *ROADMAP Key points Toward Improving Students Proficiency for Escalating Curriculum, Learning Management, and Educational Measurement and Evaluation*. [http://nptedu.go.th/nites/academy /student%20developing.pdf](http://nptedu.go.th/nites/academy/student%20developing.pdf) (in Thai)

Pathumsuth, S. (2012). *Easy Ways to Help Kids to Read (New)* (12th ed). Nawasarn Printing. (in Thai)

Sakonrak, S. (2017). *A Study of Teaching Methods and Comparative Analysis of the Achievement of Reading and Writing Thai Language Teaching at the Elementary Level in the Reign of King Rama 9*. Chulalongkorn University Press. (in Thai)

Sinthapanon, S. (2008). *Educational Measurement*. Prasan Printing. (in Thai)

Srisa-ard, B. (2010). *Basic Research* (8th ed.). Suweeriyasan. (in Thai)

Sucheewa, S. (2007). *Weakness and Strength Analysis of Learners*. In Wongwanich, S. (Eds), *New assessment of learning* (2nd Ed.). Chulalongkorn University. (in Thai)

Sukhothhai Thammathirat Open University. (2008). *Curriculum Development and Instructional Media* (2th ed.). Sukhothhai Thammathirat Open University Press. (in Thai)

Tongaht, C. (2014). *Illiteracy Discourse: Substantial problem-solving solutions*. <https://www.gotoknow.org/posts/579593>. (in Thai)